

Літэратура

1. Балан, И. В. Использование ментальных карт в обучении / И.В. Балан // Молодой ученый. - 2015. - №11.1. - С. 58-59. - URL <https://moluch.ru/archive/91/19343/04.02.2019>.

2. Симонова, М. В. Использование ментальных карт в деле обеспечения качества знаний на разных этапах обучения / М. В. Симонова // Научные исследования в образовании. - 2008. - № 6. - С.44-47.

3. Колесник, В. Ментальные карты. URL: <http://kolesnik.ru/2005/mindmapping>.

УДК 372.881.116.13

Асаблівасці сучаснай электроннай адукацыі студэнтаў ва ўмовах сеткавага ўзаемадзеяння

Савіцкая І.У., Сахончык А.П.

Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

У апошнія гады электронная адукацыя становіцца неад'емнай часткай навучальнага працэсу ў ВНУ, якая выкарыстоўваецца ва ўсіх яе формах. Прымяненне электроннага навучання дазваляе павысіць якасць адукацыі за кошт выкарыстання сусветных адукацыйных рэсурсаў, якія хутка папаўняюцца і абнаўляюцца, а таксама за кошт таго, што пры выкарыстанні элементаў электроннага навучання і дыстанцыйных тэхналогій павялічваецца доля самастойнай работы студэнтаў пры засваенні разнастайнага матэрыялу.

Сучаснае электроннае навучанне – адзін з магчымых інструментаў для хуткага працэсу фарміравання і перадачы ведаў. Сучасныя тэхналагічныя, інжынерныя рашэнні інтэгруюцца ў навуковы працэс дзякуючы развіццю інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій, што з'яўляецца перадумовай электроннага навучання.

Разнавіднасці электроннай адукацыі сёння не абмяжоўваюцца электроннымі базамі даных, інфармацыйнымі сістэмамі, камп'ютарнымі класамі, глабальнымі і лакальнымі тэлекамунікатыўнымі сеткамі. Электронная адукацыя – гэта сацыяльны інстытут па развіцці інфармацыйнага грамадства; яе неабходна разглядаць як цэласны інфармацыйна-тэхналагічны камплект падтрымкі адукацыйнай дзейнасці на сучасным этапе.

Сёння электронная адукацыя ў ВНУ ва ўмовах сеткавага ўзаемадзеяння адкрывае студэнтам доступ да розных крыніц інфармацыі, павышае эфектыўнасць іх самастойнай працы, дае новыя, раней невядомыя

магчымасці для творчасці, праяўлення і выяўлення імі сваіх здольнасцяў, а таксама фарміравання і замацавання розных навываў, дазваляе рэалізаваць навейшыя формы і метады навучання.

Да асноўных прынцыпаў электроннага навучання можна аднесці наступныя:

- самастойнасць пазнавальнай дзейнасці студэнтаў пры ўмове аддаленага доступу да канкрэтнага адукацыйнага рэсурсу;
- наяўнасць сістэмы кантролю і самакантролю на аснове ўзаемадзеяння з выкладчыкам;
- магчымасць рэалізацыі канкрэтных задач пазнавальнай дзейнасці студэнтаў;
- пабудова вучэбнага матэрыялу ў выглядзе пэўных модуляў, што дазваляе студэнтам без удзелу выкладчыка вызначаць інтэнсіўнасць і паслядоўнасць вучэбнага працэсу.

Выкарыстанне інтэрнэт-рэсурсаў пры выкладанні беларускай мовы ў тэхнічных ВНУ з'яўляецца даволі эфектыўным у разнастайных відах ажыццяўлення вучэбнага працэсу: пры самастойнай рабоце студэнтаў з матэрыяламі, уключаючы іх пошук, супастаўленне, адбор; пры навучанні аналізаваць і абагульняць інфармацыю, атрыманую са сродкаў масавай інфармацыі; пры выпрацоўцы дыскурсіўных уменняў і навываў аргументаванага і публічнага выступлення і інш.

Пры перакладзе тэкстаў з рускай мовы на беларускую студэнты часта карыстаюцца камп'ютарнай праграмай – перакладчыкам на беларускую мову. Зыходзячы з таго, што асноўнай мэтай вывучэння дысцыпліны з'яўляецца фарміраванне ў студэнтаў разумення неабходнасці ведаць беларускую мову і карыстацца ёй у прафесійнай дзейнасці, задача выкладчыка пры такім відзе работы – знайсці альтэрнатыву, якая заключаецца ў аналізе і тлумачэнні памылак камп'ютарнага перакладу. Напрыклад, метадыка аналізу памылак апошняга прадугледжвае супастаўляльны аналіз рускай фразы і яе камп'ютарнага перакладу, фіксаванне памылак камп'ютарнай праграмы і выяўленне іх прычын. Памылкі камп'ютарнага перакладу зусім не выпадковыя, а нават лагічныя, паколькі яны адлюстроўваюць адрозненні ў структурах мовы-крыніцы і мовы перакладу. Мэта такога віду дзейнасці – даць студэнтам лінгвістычна абгрунтаваныя арыенціры пры рабоце з тэкстамі, якія атрыманы шляхам перакладу камп'ютарнай праграмай. Метадыка супастаўлення крыніцы і яго перакладу можа стаць эфектыўным інструментам навучання, паколькі ў студэнтаў фарміруюцца навыкі работы з вынікамі даных камп'ютарных праграм: уменне свочасова ўбачыць

правільныя і памылковыя фрагменты камп'ютарнага перакладу, а таксама карэкціроўка і выпраўленне недакладных фрагментаў.

Акрамя таго, выкарыстанне інтэрнэту непасрэдна ў працэсе навучання дапамагае рашаць наступныя дыдактычныя задачы: развіваць навыкі і ўменні выкарыстоўваць сеткавы матэрыял рознай ступені складанасці; удасканалваць уменні маналагічнага выказвання на аснове праблемнага абмеркавання матэрыялаў сеткі; пашыраць свой агульны слоўнікавы запас лексікай сучаснай мовы; выпрацоўваць устойлівую матывацыю дзейнасці студэнтаў на занятках з дапамогай выкарыстання пэўных матэрыялаў, абмеркавання не толькі пытанняў да тэкстаў, але і праблем, якія цікавяць усіх і кожнага.

Усе сучасныя тэхналогіі, а камп'ютарныя асабліва, могуць стаць у адукацыі і трэнажорам, і сродкам кантролю, сродкам нагляднасці і маніторынгу, захавальнікам і распаўсюджвальнікам інфармацыі. Пры ўважлівым прымяненні інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій істотна павышаецца эфектыўнасць навучання, культура занятка, фарміруецца цікавасць да прадмета. У выніку адукацыя студэнтаў становіцца якаснай, адказвае ўсім патрабаванням новых адукацыйных стандартаў. Дзякуючы сістэме электроннага навучання, агульны ўзровень адукаванасці выкладчыкаў і студэнтаў павышаецца.

Такім чынам, развіццё сістэмы адукацыі на сучасным этапе немагчыма без выкарыстання інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій, але для павышэння якасці гэтай сістэмы неабходна распрацоўваць праграмы і дапаможнікі па электронным навучанні, павышаць кваліфікацыю выкладчыкаў. Варта адзначыць, што ўсе віды сучасных інавацыйных тэхналогій не могуць замяніць традыцыйную адукацыю, але яны могуць дапоўніць, змяніць яе якасна, даць новы вектар развіцця і сфарміраваць інавацыйныя падыходы пры ўмове адпаведнай тэхнічнай базы.

УДК 811.161

Использование информационно-образовательных технологий в вузе в условиях пандемии

Смирнова Ю.А.

Белорусский национальный технический университет

В последнее время во всем мире наблюдалась неуклонная тенденция к развитию новых образовательных технологий, а также возрастающей роли дистанционных методов и способов обучения. Однако в окружающем нас мире за последний год произошли такие процессы (пандемии